

Mirada innocent?, del cinèfil davant els Nadals que ja s'acosten per terra, mar i aire

Toni Roca

(Estoy completo de naturaleza, en plena tarde de áurea madurez, alto viento en lo verde traspasado.

Rico fruto recóndito, contengo lo grande elemental en mi (la tierra, el fuego, el auga, el aire) el infinito...

"El otoñado"

Juan Ramón Jiménez

S entimental i simple com sempre, o gairebé, gairebé, ho és, el cinèfil observa, mira i escolta des d'un racó privilegiat de la Plaça Espanya de Palma, tal vegada ubicat a l'ampla i terrassa del Cristal, un lloc/espai d'oci a recordar i evocar quan la tardor arriba i l'estiu, de forma definitiva encara que gradual, se'n va. O se'n en va. O se'n en va. Mira i escolta mentre per terra, mar i aire, arriba Nadal, temps de religió, festa al carrer i rostres peripatètics de borratxos en flor. Ulls d'anyell escorxat de dalt avall i la seva mirada, inevitable, es perllonga i llavors s'atura a l'entrada principal del Cinema Augusta. Ara multicinemes (3) de crispetes, coca-cola i altres perversitats intenses i una mica cruels, abans, temps d'infantesa, lloc de concentració cinèfila difícil, per a no dir impossible. Pensa i recorda algunes de les pel·lícules que al lloc en qüestió s'hi projectaren a través d'un hivern sempre llarg. Com el llarg hivern aquell a casa. O a la molt noble, sacrificada, lluitadora ciutat de Praga. Rememora a temps parcial, a còpia de fragments dispersos per una memòria bellugadissa títols diferents, emocions dispers, experiències gratificadores. D'un costat a l'altre. Com per exemple, el *Macbeth*, o fou *Otelo* d'Orson Welles? Històries de drames, ambicions, gelosies, lluita per un poder sempre efimer, guerres a mort als escenaris de sang i violència. Però també *La esclava del desierto*, amb dos protagonistes d'excepció en aquells temps; la torbadora Arlene Dhal i el ros més ros de tota la història del cinema fins

a l'arribada espectacular de Robert Redford, Alan Ladd, per sempre més al nostre cor Shane amb un ressò viu i punyent mentres sonava, retallant el paisatge, la banda sonora original de Victor Young, "La llamada de la lejana colina." Sentimental com sempre, el cinèfil mira i escolta. Sobre la taula que és de marbre, el trencat es refreda però no pas la memòria. No encara. I la mirada roman estesa cap l'esmentat cinema tradicional i vella ciutat de Palma, anys cinquanta i l'ombra permanent i perpètua de *Río Bravo* de Howard Hawks, segon dels rius *hawkasians*, el primer fou *Río rojo*, a l'espera del riu definitiu *Río lobo*, que tancà la cinematografia de l'autor de *Tierra de faraones*, *Hatari* o *Los caballeros las prefieren rubias*. Com vulgueu. Però aquell *Río bravo*, fou especial i mai més l'Angie Dickinson posteriorment embolicada de caramel a la tele de *La mujer policía*, fou mostrada tan bella i sensual com en aquella ocasió. I sense oblidar-me de Ricky Nelson que canta a duo amb Dean Martin "My rifle, my poney, and me" i l'harmònica de guerra i de combat del sempre increïble Walter Brennan. Encara que aquesta pel·lícula, aquest *Río bravo*, el vaig descobrir, penso, en primera mirada al Astoria Cinema, just al principi de la Rambla. Però la Rambla, petita, humil, amb arbres de joia i esplendor viu i continua la seva tasca mentre l'Astoria, infantesa mil coloraines, ha desaparegut del paisatge pal-

mesà. Probablement, amb el temps serà, si ja no ho és, un lloc de bingo ordinari, la sucursal d'un banc o un espai on despatxen hamburgueses, patates fregides i altres encanteris. Coses de la vida. Coses de la vida que passa. I el cinèfil, que no abandona pas ni el bar Cristal, ni la sentimentalitat ni tampoc la ximplesa, fa altra fugida cap el passat no sempre de tenebres o de represió, com *Las chicas de la Cruz Roja* i l'amor, el meu amor fugaç, per la Conchita Velasco, "una chica de Valladolid, ¿recordau?, es feia ferma realitat quotidiana. La Velasco, a l'estil i llenyatge de la capital, podria ser perfectament una noia *pizpireta*. Guapa, alegre i entremaliada, molt perjudicada per una gelosia a nivells extraordinaris a càrrec d'aquell actor representatiu anomenat Tony Leblanc. També tot s'envoltava arran d'una cançó que va voler obrir la dècada dels seixanta i encara més, "primavera en la solapa, primavera en el jardín i primavera en España, en el corazón de Madrid, las chicas de la Cruz Roja, en Madrid han florecido...". El cinèfil, sentimental i una mica simple, no troba explicació a un estrany fenomen, ¿com es pot evocar, recordar tot i a la vegada films com *Macbeth*, *Otelo*, *Río Bravo*, *Río rojo*, *Una muchachita de Valladolid*, *Tierra de faraones*, *Raíces profundas* o *Hatari*!...

Aleshores, per terra, mar i aire, s'acosta Nadal. Al·leluia, germans, al·leluia. ■

